

Handlingsplan för budget i balans för socialnämnden 2022

Sammanfattning

I april presenterade socialförvaltningen en prognos på - **4 850 tkr**. Utifrån denna prognos har socialnämnden gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan, med de åtgärder som behöver vidtas för att få en budget i balans under 2022. Handlingsplanen skall följas upp med åtgärder vidtagna maj månad samt oktober månad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2022-11-15

Förslag till beslut

Socialnämnden antar handlingsplan för budget i balans 2022.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till: Kommunstyrelsen
För kännedom till:

Bakgrund

Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan som presenterar de åtgärder och konsekvenser som måste vidtas för att få en budget i balans under 2022. Handlingsplanen togs fram första gången efter prognosen i april och följs nu upp efter prognosen i oktober 2022.

Under åtgärdsplan presenteras de verksamheter som per den siste oktober uppvisar en negativ prognos för 2022. Utfallet i prognosen från tidigare handlingsplan finns inom parentes bakom den nya prognosen för de verksamheter som uppvisar ett underskott. Eftersom socialförvaltningen arbetar med biståndsbedömda beslut som förändras efter faktiska behov hos kommunens medborgare, beslut som förvaltningen enligt lag är skyldiga att verkställa, kan förändringar i behovsunderlaget påverka prognosen. Förvaltningen arbetar för effektiviseringar inom samtliga verksamheter för att förbättra prognosen, utöver det som redovisas nedan.

Områden som under perioden april till oktober har förbättrat sig, och därmed har en budget i balans i oktober, har tagits bort i åtgärdsplanen då fokus är på åtgärder inom de enheter som uppvisar ett underskott.

Enheterna som hämtat hem sina underskott under perioden och nu är i balans är följande:

- IFO, ÖVERGRIPANDE, prognosen per april visade på - **750 tkr**
- VÅRD OCH OMSORG, ÖVERGRIPANDE, prognosen per april visade på - **850 tkr**
- KORTTID OCH BEMANNING, prognosen per april visade på - **300 tkr**

Åtgärdsplan

1. INDIVID OCH FAMILJEOMSORGEN (IFO)

- IFO BARN OCH FAMILJ
IFO BoF prognostiseras – **1 900 tkr (-1100 tkr)** på helår 2022. Placeringskostnaderna, avseende HVB hem och familjehem, visar ett underskott på -1150 tkr (-600 tkr). Utöver detta prognostiseras ökade personalkostnader, på grund av framför allt kostnader för kvalificerade kontaktpersoner, samt kostnader för inhyrda konsulter.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj: Strukturer för hur kvalificerade kontaktpersoner ska hanteras ses över. Personalkostnaderna följs upp löpande. Utveckla det interna behandlingsteamet för att undvika placeringar.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober: Prisalternativ till nytillkomna placeringar ses över och följs upp. Det har dock tillkommit flertalet placeringar sedan maj vilket medför att underskottet har ökat. Fortsatt följs personalkostnaderna upp av enhetschef, verksamhetschef tillsammans med controller och HR-avdelningen. Ny chef tillträdde efter sommaren 2022 och hon har tillsammans med sina arbetsgrupper fokuserat på uppföljning och processbaserat arbetssätt. Administrationen har setts över och gjorts mer ändamålsenlig.

- IFO BISTÅND, STÖD OCH ADMINISTRATION

IFO Bistånd, stöd och administration prognosticerar ett underskott - **200 tkr** på helåret 2022. Detta ansvar är nytt från och med juli 2022 och innefattar administration/reception IFO, handläggning äldre och funktionshinder samt färdtjänst. Orsaken till underskottet är att färdtjänst visar ett underskott.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober: Det råder kostnadsmedvetenhet och verksamhetens kostnader följs upp löpande underskottet är dock svårt att påverka då resandet med färdtjänst har ökat igen efter pandemin. Innan pandemin året 2020 prognosticerades färdtjänst vara underbudgeterat med ungefär 500 tkr.

2. VÅRD OCH OMSORG

- SÄBO

Särskilt boende har en prognos på - **200 tkr** (-100 tkr). Underskottet härleds till ökade personalkostnader i samband med coronautbrottet i januari, februari och med fortsatta konsekvenser in i mars månad. Extra personalresurser har krävts eftersom enheten är belägen i två plan, vilket gjort det svårarbetat med nuvarande personaltäthet. Ökad vårdtyngd på både Hagen och Hemgården utifrån behov hos brukarna vilket har krävt extra bemanning under vissa perioder.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj: Personalkostnaderna följs upp noggrant, schema- och resursplanering sker tätare mellan enhetschef och controller.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober: Personalkostnaderna följs upp noggrant schema- och resursplanering sker tätare mellan enhetschef och controller men underskottet från årets början har varit svårt att hämta hem under året då behovet snarare har ökat pga. vårdtyngden hos vissa brukare på både Hagen och Hemgården. Kostnadsmedvetenhet råder.

- HEMTJÄNST

Hemtjänsten har en prognos på - **3 500 tkr** (- 1 500 tkr) på helåret 2022. Hemtjänsten hade likt flera enheter en tuff start på 2022 i och med pandemiutbrottet. Utöver detta har behoven ökat, fler svårt sjuka brukare kommer hem för palliativ vård i hemmet samt fler och mer omfattande ärenden med dubbelbemanning och fler brukare med avlösning och ledsagning har fortsatt att tillkomma. Dessutom har drivmedelspriserna gått upp, vilket även avspeglas i prognosen med -300 tkr.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj: Det pågår ett effektiviseringsprojekt inom hemtjänsten som har fokus på möjliga effektiviseringar samt ändrade arbetssätt. Under året färdigställs utbyggnaden av nyckelfria lås till samtliga brukare inklusive de som endast har trygghetslarm. Rutiner för dubbelbemanning ses över löpande och analys av biståndsbeslut kommer att genomföras under tidig höst. Ruttoptimering och schemaanalys ses över för att nyttja befintliga resurser på bästa sätt. Hanteringen av serviceinsatser kommer att ses över.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober: Det pågår fortsatt ett effektiviseringsprojekt inom hemtjänsten. Samma åtgärder som i maj pågår fortsatt. Hemtjänsten har blivit mer

effektiv men behoven har fortsatt att öka vilket försämrar utfallet och prognosen. Nyckelfria lås är helt färdigställt i oktober. Genomlysning av avlösning, ledsagning och dubbelbemanning pågår.

3 SOCIALT STÖD

- FUNKTIONSHINDER 1 (gruppbostad egen regi, externa ärende LSS samt SoL, bostad med särskild service, boende enl SoL samt korttidsvistelse)

Funktionshinder 1 prognostiseras ett underskott på **-5 650 tkr** (- 4 350 tkr) på grund av ökade kostnader för extern LSS med -5 100 tkr. Det finns ingen gruppbostad plats idag i Herrljunga för tillkommande ärenden vilket medför att alla nya ärenden måste verkställas externt till en högre kostnad.

Utöver detta prognostiseras ett underskott på -550 tkr för gruppbostad enligt LSS i och med viss överanställning som ett led i heltid som norm, deltid som möjlighet. Detta kommer att justeras under hösten.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj: Ett långsiktigt arbete pågår med att starta upp en gruppbostad samt korttidsvistelse för barn på hemmaplan för att kunna verkställa besluten och därmed minska kostnaderna på sikt. Arbetet med att nå en budget i balans avseende de externa ärendena är ett långsiktigt arbete som kommer att ge ekonomisk effekt på sikt.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

Kostnadsmedvetenhet råder och fokus ligger på att se över möjligheterna till samplanering för att minska personalkostnaderna framöver. Arbetet har påbörjats för att flytta hem de externa placeringarna, alternativt se över möjligheten till att omförhandla avtalen innan detta är möjligt. Även om arbetet har påbörjats under 2022 så ger det ekonomiskt effekt först efter att placeringarna kan flyttas hem 2024 då ny gruppbostad står klar i Herrljunga.

- FUNKTIONSHINDER 2 (personlig assistans, kontaktpersoner, korttidsstillsyn (fritids), ledsagning och avlösning)

Personlig assistans redovisar ett prognostiserat utfall på - 650 tkr (-1 100 tkr), detta beroende på ökade kostnader i ett ärende, en effekt av överanställning i samband med heltid som norm, deltid som möjlighet, samt lägre ersättning från Försäkringskassan än budgeterat.

Planerade och vidtagna åtgärder per maj: Det pågår ett arbete, dels med att kartlägga grundbehovet för bemanning samt se över schemaläggning och hur resursspass kan planeras ut och fördelas om till andra enheter. Det kommer att genomföras en genomlysning av samtliga personlig assistans beslut, för att utvärdera ifall annan insats kan vara aktuell ifall beslutet kan omprövas hos Försäkringskassan.

Planerade och vidtagna åtgärder per oktober:

En genomlysning av personlig assistans har gjorts som visar på generösa beslut och felaktigheter i beslut. Flera beslut är tillsvidarebeslut vilket medför att de ej kan omprövas bara på grunden att de är felaktiga. Enhetschef för bistånd på IFO arbetar vidare med handläggare för att se över handlägnings rutiner och ett stopp för tillsvidarebeslut har införts så att besluten kan omprövas. Besluten som kan omprövas utifrån granskningen kommer att göras. Utifrån genomlysningen skall en åtgärdsplan tas fram av IFO och Socialt stöd.